

ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของครัวเรือนในประเทศเวียดนาม และประเทศไทย

HOUSEHOLD ECONOMIC INEQUALITY IN VIETNAM AND THAILAND

รัชพันธุ์ เชยจิตร* บุย ทิ มิน ตัม

Ratchapan Choejit, Bui Thi Minh Tam*

สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
School of Economic and Public Policy, Srinakharinwirot University.

**Corresponding author, E-mail: ratchapan@swu.ac.th*

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของครัวเรือนในประเทศเวียดนามและประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือน ปี พ.ศ. 2545 และ 2549 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ส่วนแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาสำหรับประเทศเวียดนาม นั้นศึกษาจากรายงานสรุปผลการสำรวจมาตรฐานการครองชีพของครัวเรือนในประเทศเวียดนาม ปี พ.ศ. 2553 ผลการศึกษาในภาพรวมของประเทศพบว่า คนไทยมีรายได้และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนสูงกว่าคนเวียดนามประมาณ 5 เท่าตัว อีกทั้งครัวเรือนคนไทยมีความเหลื่อมล้ำทั้งทางด้านรายได้และค่าใช้จ่ายสูงกว่าครัวเรือนชาวเวียดนามค่อนข้างมาก แต่ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของคนไทยนั้นกลับมีแนวโน้มลดลงในขณะที่ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของชาวเวียดนามกลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม เฉพาะในเขตชนบทผลการศึกษาพบว่า ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจกลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกันทั้งในประเทศเวียดนามและประเทศไทย

คำสำคัญ: ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ การกระจายรายได้ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

Abstract

The objective of this study was to study the household economic inequality in Viet Nam and Thailand. This study was employed the secondary data from the “Socio-Economic Survey” in 2002 and 2006 compiled by the National Statistics Office, Thailand. The full report of the Viet Nam Household Living Standards Survey 2010 was also employed to this study. Results of this study showed that Thai people were more likely had five times levels of per capita monthly current income and per capita monthly total expenditures higher than the Vietnamese. Thai household were more likely to had higher levels of both, income and total expenditure inequality than the Vietnamese household. However, Thai household had gradually decreased in economic inequality trend, but the Vietnamese household had gradually increased in economic inequality trend. Exceptional, in the rural areas of both countries, the economic inequality were more likely to raised.

Keywords: Economic Inequality, Income Distribution, ASEAN Economic Community AEC

บทนำ

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่สำคัญ 4 ประการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่กำลังเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2558 ได้แก่ 1) การเป็นตลาดเดียวและฐานการผลิตร่วมกัน 2) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน 3) การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และ 4) การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก ซึ่งหนึ่งในยุทธศาสตร์การดำเนินการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาคเพื่อลดช่องว่างการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิกเก่ากับประเทศที่เป็นสมาชิกใหม่ โดยเฉพาะในกลุ่มที่เรียกว่า CLMV ซึ่งประกอบด้วย ประเทศกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม ซึ่งมีระดับการพัฒนาเศรษฐกิจที่แตกต่างจากประเทศสมาชิกเดิมทั้ง 6 ประเทศ การให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาคนับว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญในการที่จะทำให้สมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ สามารถรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน หรือ ASEAN Community ที่มีเสาหลัก 3 เสาด้วยกัน คือ 1) ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ 3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ได้อย่างยั่งยืน [1-2] อย่างไรก็ตามก่อนที่การรวมตัวกันเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะนำไปสู่การลดช่องว่างของการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกเก่าและสมาชิกใหม่ ควรที่ได้จะศึกษาถึงช่องว่างของการพัฒนาเศรษฐกิจหรือความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจภายในประเทศสมาชิกแต่ละประเทศด้วย เนื่องจากการลดลงของความเหลื่อมล้ำภายในประเทศอาจเป็นปัจจัยภายในที่ช่วยส่งเสริมการลดลงของความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนก็เป็นได้ ดังนั้นจึงได้จัดทำการศึกษาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของครัวเรือนในประเทศเวียดนามและประเทศไทยโดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจซึ่งประกอบด้วย ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ และความเหลื่อมล้ำทางด้านค่าใช้จ่ายในระดับครัวเรือนในประเทศเวียดนามและประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2545 และปี พ.ศ. 2549

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจซึ่งการศึกษานี้พิจารณาความเหลื่อมล้ำทั้งทางด้านรายได้และค่าใช้จ่ายของครัวเรือน โดยการศึกษาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของครัวเรือนในประเทศไทยใช้ข้อมูลดิบจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือน ปี พ.ศ. 2545 และปี พ.ศ. 2549 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เพื่อคำนวณรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน อัตราส่วนระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนระหว่างครัวเรือนในกลุ่ม Quintile ที่ 5 (กลุ่มคนรวย) เปรียบเทียบกับครัวเรือนในกลุ่ม Quintile ที่ 1 (กลุ่มคนจน) และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์จีไนทางด้านรายได้ หรือ Income Gini co-efficient เพื่อวัดระดับความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ของครัวเรือนสำหรับการศึกษาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในประเทศเวียดนามนั้นเป็นการรวบรวมข้อมูลจากรายงานสรุปผลการสำรวจมาตรฐานการครองชีพของครัวเรือนในประเทศเวียดนามปี พ.ศ. 2553 หรือ The Vietnam Household Living Standard Survey 2010 [3] ซึ่งเป็นรายงานสรุปผลการสำรวจมาตรฐานการครองชีพของครัวเรือนในประเทศเวียดนามตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 2547 2549 2551 และ 2553 สำหรับการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในประเทศเวียดนาม

กับประเทศไทยนั้น การศึกษานี้ทำการศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะในปี พ.ศ. 2545 และ 2549 เท่านั้น เนื่องจากนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้เปลี่ยนปีของการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือนจากที่เคยทำการสำรวจในปีพุทธศักราชที่ลงท้ายด้วยเลขคู่เป็นปีที่ลงท้ายด้วยเลขคี่ ทำให้ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือนของไทยไม่สามารถเปรียบเทียบกับการสำรวจมาตรฐานการครองชีพของครัวเรือนในประเทศเวียดนามเนื่องจากปีที่สำรวจไม่ตรงกัน ซึ่งนับว่าเป็นข้อจำกัดประการแรกของงานวิจัยชิ้นนี้ นอกจากนี้ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราไว้ระหว่างประเทศเวียดนามกับประเทศไทยเพื่อแปลงเงินสกุล “ดอง” ของประเทศเวียดนามมาเป็นสกุลเงินบาท (Cross Rate) เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกันได้ โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด [4] ทั้งนี้ข้อมูลจากรายงานสรุปผลการสำรวจมาตรฐานการครองชีพของครัวเรือนในประเทศเวียดนามปี พ.ศ. 2553 หรือ The Vietnam Household Living Standard Survey 2010 นั้นเป็นข้อมูลที่ได้มีการปรับด้วย Purchasing Power Parity: PPP เรียบร้อยแล้ว ดังนั้นจึงสามารถใช้อัตราแลกเปลี่ยนไว้ระหว่างเงินสกุลบาทของไทยและเงินสกุลดองของเวียดนาม แล้วคำนวณกลับมาเป็นเงินสกุลบาทเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจของผู้อ่านในการเปรียบเทียบผลการศึกษา

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนของชาวเวียดนามและคนไทย ปี พ.ศ. 2545 และ ปี พ.ศ. 2549 โดยในภาพรวมของประเทศคนไทยมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนสูงกว่าชาวเวียดนามค่อนข้างมาก ประมาณ 4.96 เท่าตัวในปี พ.ศ. 2545 คนไทยมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนเท่ากับ 4,948.8 บาท ในขณะที่

ที่ชาวเวียดนามมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนเพียง 997.1 บาท ส่วนในปี พ.ศ. 2549 คนไทยมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนเท่ากับ 7,026.3 บาท ในขณะที่ชาวเวียดนามมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนในปี พ.ศ. 2549 เท่ากับ 1,527.6 บาท คนไทยมีรายได้มากกว่าชาวเวียดนามถึง 4.60 เท่าตัวลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับในปี พ.ศ. 2545 คนไทยมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนมากกว่าชาวเวียดนามทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทสำหรับในเขตเมืองคนไทยมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนเท่ากับ 6,019.1 บาท ในปี พ.ศ. 2545 และเพิ่มขึ้นเป็น 8,433.2 บาท ในอีก 4 ปีต่อมา [5] ขณะที่ชาวเวียดนามที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนเท่ากับ 1,741.9 บาท ในปี พ.ศ. 2545 และเพิ่มขึ้นเป็น 2,540.2 บาท ในปี พ.ศ. 2549 คนไทยในเขตเมืองมีรายได้มากกว่าชาวเวียดนามในเขตเมือง 3.46 และ 3.32 เท่าตัวในปี พ.ศ. 2545 และ 2549 ตามลำดับ สำหรับในเขตชนบทคนไทยมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนเท่ากับ 3,202.8 บาท ในปี พ.ศ. 2545 และเพิ่มขึ้นเป็น 4,711.2 บาท ในปี พ.ศ. 2549 ส่วนชาวเวียดนามในเขตชนบทมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนเท่ากับ 770.3 บาท และ 1,829.3 บาท ในปี พ.ศ. 2545 และ 2549 ตามลำดับ คนไทยในเขตชนบทมีรายได้มากกว่าชาวเวียดนาม 4.16 และ 2.58 เท่าตัวในปี พ.ศ. 2545 และ 2549 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในช่วงระยะเวลาที่ศึกษารายได้ของชาวเวียดนามในเขตชนบทเพิ่มขึ้นในอัตราที่เร็วกว่าคนไทยในเขตชนบทและเร็วกว่าชาวเวียดนามที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองแสดงให้เห็นว่านโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเวียดนามทำให้รายได้ของชาวเวียดนามในเขตชนบทเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วภายในระยะเวลาเพียง 4 ปีระหว่างปี พ.ศ. 2545 - 2549 [6-8]

เมื่อพิจารณาแหล่งที่มาของรายได้ว่าครัวเรือนมีรายได้มาจากแหล่งใดบ้าง ผลการศึกษาในตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ทั้งสองประเทศ

มีโครงสร้างของแหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือนที่แตกต่างกัน ครัวเรือนคนไทยมีรายได้มาจากแหล่งรายได้อื่นๆ มากที่สุดโดยรายได้จากแหล่งอื่นๆ นี้ มากกว่าครึ่งหนึ่งของรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนคนไทย ทั้งในปี พ.ศ. 2545 และปี พ.ศ. 2549 ในขณะที่ครัวเรือนชาวเวียดนามนั้นก็มียาได้จากแหล่งรายได้อื่นๆ มากที่สุดเช่นกันทั้งในปี พ.ศ. 2545 และปี พ.ศ. 2549 แต่มีสัดส่วนไม่ถึงร้อยละ 50 ของรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนชาวเวียดนาม รายได้จากเกษตรเป็นแหล่งรายได้ที่มีมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนระหว่างประเทศเวียดนามกับประเทศไทยในภาพรวมของประเทศ ครัวเรือนคนไทยมีรายได้มาจากการเกษตรไม่ถึงร้อยละ 10 ของรายได้ทั้งหมดทั้งในปี พ.ศ. 2545 และ 2549 ในขณะที่ครัวเรือนชาวเวียดนามพึ่งพารายได้จากเกษตรมากกว่าร้อยละ 20 ทั้งในปี พ.ศ. 2545 และ 2549 ครัวเรือนคนไทยมีรายได้มาจากการเกษตรไม่ถึงร้อยละ 10 ของรายได้ทั้งหมดในขณะที่ครัวเรือนชาวเวียดนามมีรายได้จากการเกษตรมากกว่าร้อยละ 20 ทั้งในปี พ.ศ. 2545 และ 2549 อย่างไรก็ตาม แม้ว่าชาวเวียดนามจะพึ่งพารายได้จากเกษตร

มากกว่าคนไทยเกือบ 2 เท่าตัว แต่การพึ่งพารายได้จากเกษตรนั้นกลับมีแนวโน้มลดลงทั้งสองประเทศ โดยชาวเวียดนามพึ่งพารายได้จากเกษตรลดลงจากร้อยละ 23.2 ในปี พ.ศ. 2545 เหลือเพียงร้อยละ 20.7 ในปี พ.ศ. 2549 ในขณะที่คนไทยพึ่งพารายได้จากเกษตรลดลงเช่นกันจากร้อยละ 9.8 ในปี พ.ศ. 2545 เหลือเพียงร้อยละ 9.0 ในปี พ.ศ. 2549

อย่างไรก็ตามแหล่งที่มาของรายได้ระหว่างครัวเรือนคนไทยกับครัวเรือนชาวเวียดนามที่อาศัยในเขตเมืองกับมีโครงสร้างที่คล้ายคลึงกันโดยมีรายได้มาจากแหล่งรายได้อื่นๆ มากที่สุดรองลงมาคือ รายได้จากค่าจ้าง และมีรายได้จากการเกษตรน้อยที่สุดไม่เกินร้อยละ 5 ของรายได้ทั้งหมด ในขณะที่เขตชนบทของทั้งสองประเทศกลับมีโครงสร้างของแหล่งที่มาของรายได้ที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดโดยเฉพาะรายได้จากการเกษตรเป็นแหล่งรายได้ที่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนระหว่างประเทศเวียดนามกับประเทศไทย ชาวเวียดนามในเขตชนบทก็พึ่งพารายได้จากเกษตรมากกว่าคนไทยประมาณสองเท่าตัว ทั้งในปี พ.ศ. 2545 และ ปี พ.ศ. 2549

ตารางที่ 1 รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนและร้อยละของแหล่งที่มาของรายได้ในภาพรวมของประเทศและเขตที่อยู่อาศัย (บาทต่อคนต่อเดือน)

รายได้เฉลี่ย	ประเทศเวียดนาม				รายได้เฉลี่ย	ประเทศไทย		
	ร้อยละ					ร้อยละ		
	ค่าจ้าง	เกษตร	อื่นๆ			ค่าจ้าง	เกษตร	อื่นๆ
997.1	32.7	23.2	44.1	ทั่วประเทศ 2545	4,948.8	36.5	9.8	53.6
1,527.6	34.3	20.7	45.0	ทั่วประเทศ 2549	7,026.3	35.0	9.0	56.0
1,741.9	44.2	4.5	51.3	เขตเมือง 2545	6,019.1	39.7	4.7	55.6
2,540.2	42.9	4.4	52.7	เขตเมือง 2549	8,433.2	38.7	5.0	56.3
770.3	24.8	36.0	39.2	เขตชนบท 2545	3,202.8	31.3	18.3	50.4
1,829.3	27.7	33.0	39.3	เขตชนบท 2549	4,711.2	29.0	15.6	55.4

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 2 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน ในระดับภูมิภาคของแต่ละประเทศ ผลการศึกษาพบว่า มีความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนและแหล่งที่มาของรายได้ในระดับภูมิภาคของทั้งสองประเทศ สำหรับประเทศไทย กรุงเทพมหานครและภาคกลางเป็นภาคที่มีการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมและบริการเข้มข้นมากกว่าภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ [4] ส่งผลให้รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและภาคกลางจึงสูงกว่ารายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนของประชาชนในภาคอื่นๆ ของประเทศไทย โดยประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและภาคกลางมีรายได้จากค่าจ้างและเงินเดือนในสัดส่วนที่สูงกว่าภาคอื่นๆ ของประเทศ สำหรับประเทศเวียดนามก็เช่นเดียวกันกับประเทศไทย พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาทางอุตสาหกรรมและบริการมาก เช่น ภูมิภาค South East, South Central Coast และ Red River Delta เป็นสามภูมิภาคที่มีระดับการพัฒนาทางอุตสาหกรรมและบริการในระดับที่สูงกว่าภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศเวียดนาม [6-8] รายได้ต่อคนต่อเดือนของประชาชนในภูมิภาคดังกล่าวจึงสูงกว่าภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศเวียดนาม ส่งผลให้แหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือนในทั้งสามภูมิภาคที่กล่าวมาข้างต้นมาจากค่าจ้างและเงินเดือนในสัดส่วนที่สูงกว่ารายได้จากการเกษตรค่อนข้างมาก จากผลการศึกษาในตารางที่ 2 นี้แสดงให้เห็นว่าในระดับภูมิภาคของทั้งประเทศไทยและประเทศเวียดนามนั้นมีความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนอยู่พอสมควร ในลักษณะที่ว่าภูมิภาคใดที่มีระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการที่สูงกว่าหรือเป็นภูมิภาคที่ได้รับการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมและบริการมาเป็นระยะเวลานาน ประชาชนในภูมิภาคนั้นก็จะมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนที่สูงกว่าประชาชนในภูมิภาคที่มีระดับการพัฒนาอุตสาหกรรม

และบริการที่น้อยกว่า หรือมีการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมและบริการมาเป็นระยะเวลาไม่นานเท่าใดนัก [6-8] ส่งผลให้ประชาชนในภูมิภาคที่มีระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการที่สูงกว่าหรือเป็นภูมิภาคที่ได้รับการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมและบริการมาเป็นระยะเวลานานนั้นมีแหล่งที่มาของรายได้จากค่าจ้างและเงินเดือนในสัดส่วนที่สูงกว่าภูมิภาคที่มีระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่น้อยกว่าหรือมีการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมและบริการมาเป็นระยะเวลาไม่นาน ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ในภูมิภาคเหล่านี้ยังคงต้องพึ่งพารายได้จากเกษตรในสัดส่วนที่สูง เช่น ภูมิภาค Central Highlands และ North West ในประเทศเวียดนาม [6-8] และภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือในประเทศไทย [5]

ตารางที่ 2 รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนและร้อยละของแหล่งที่มาของรายได้ในระดับภูมิภาค (บาทต่อคนต่อเดือน)

รายได้เฉลี่ย	ร้อยละ			ประเทศเวียดนาม	ปี	ประเทศไทย	รายได้เฉลี่ย	ร้อยละ		
	ค่าจ้าง	เกษตร	อื่นๆ					ค่าจ้าง	เกษตร	อื่นๆ
988.7	33.6	22.7	43.7	Red river delta	2545	กทม.	9,829.9	54.3	0.2	45.5
1,567.9	37.5	17.4	45.1	Red river delta	2549	กทม.	12,374	54.5	0.2	45.3
752.6	26.4	34.8	38.8	North east	2545	ภาคกลาง	5,451.8	42.9	8.5	48.6
1,226.9	32.3	26.9	40.8	North east	2549	ภาคกลาง	7,664.0	43.6	2.8	53.6
551.6	21.2	49.4	29.4	North west	2545	ภาคเหนือ	4,077.7	31.9	11.5	56.6
894.0	27.8	38.1	34.1	North west	2549	ภาคเหนือ	5,955.9	27.1	13.3	59.6
659.1	22.9	30.1	47.0	North central coast	2545	อีสาน	4,191.9	29.5	9.5	61.0
1,003.9	28.6	25.6	45.8	North central coast	2549	อีสาน	5,915.8	27.8	11.5	60.7
856.2	34.9	18.1	47.0	South central coast	2545	ภาคใต้	4,779.1	36.7	13.7	53.6
1,321.7	38.6	15.5	45.9	South central coast	2549	ภาคใต้	7,380.1	36.9	13.4	49.7
683.2	25.1	45.5	29.4	Central highlands	2545					
1,253.8	24.6	44.3	31.1	Central highlands	2549					
1,735.2	45.4	10.0	44.6	South east	2545					
2,555.3	41.4	10.1	48.5	South east	2549					
1,039.6	25.0	27.1	47.9	Mekong river delta	2545					
1,506.2	26.0	27.7	46.3	Mekong river delta	2549					

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 3 แสดงให้เห็นความเหลื่อมล้ำของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจน โดยพิจารณาจากอัตราส่วนรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนระหว่างครัวเรือนในกลุ่ม Quintiles ที่ 5 (กลุ่มคนรวย) เปรียบเทียบกับครัวเรือนในกลุ่ม Quintiles ที่ 1 (กลุ่มคนจน) โดยผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมของประเทศ ประเทศไทยมีความเหลื่อมล้ำของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนสูงกว่าประเทศเวียดนามค่อนข้างมาก อัตราส่วนระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนระหว่างคนรวยกับคนจนเท่ากับ 13.32 เท่าตัวในปี พ.ศ. 2545 และลดลงเล็กน้อยเป็น 13.08 เท่าตัวในปี พ.ศ. 2549 ในขณะที่ประเทศเวียดนามมีอัตราส่วน

ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนระหว่างคนรวยกับคนจนเท่ากับ 8.10 เท่าตัวในปี พ.ศ. 2545 และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็น 8.37 เท่าตัวในปี พ.ศ. 2549 คนไทยทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทมีความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนสูงกว่าในประเทศเวียดนาม โดยสิ่งที่เหมือนกันสำหรับทั้งสองประเทศ คือความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนในเขตชนบทนั้นมีขนาดที่น้อยกว่าในเขตเมือง แต่อย่างไรก็ตามความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนในเขตชนบททั้งในประเทศไทยและประเทศเวียดนามกลับมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นในช่วงระยะเวลาที่ศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่า

แม้ว่ารายได้ของคนในเขตชนบทของทั้งสองประเทศ จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ความเหลื่อมล้ำของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนในเขตชนบทก็เพิ่มมากขึ้น ด้วยเช่นกัน สำหรับผลการศึกษาค่าความเหลื่อมล้ำของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจน โดยพิจารณาจากอัตราส่วนรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนระหว่างครัวเรือนในกลุ่ม Quintiles ที่ 5 (กลุ่มคนรวย) เปรียบเทียบกับครัวเรือนในกลุ่ม Quintiles ที่ 1 (กลุ่มคนจน) ในระดับภูมิภาคของแต่ละประเทศ ซึ่งได้แสดงไว้ในตารางที่ 3 พบว่า ภูมิภาค South East ของประเทศเวียดนามซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนสูงที่สุด แต่กลับเป็นภูมิภาคที่มีความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนมากที่สุดโดยมีอัตราส่วนระหว่างรายได้ของคนรวยกับคนจนเท่ากับ 8.77 เท่าตัวในปี พ.ศ. 2549 ในขณะที่ภูมิภาค Central Highlands ซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีระดับรายได้เฉลี่ยค่อนข้างต่ำ กลับมีความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนสูงเป็นอันดับสองรองจากภูมิภาค South East

ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือของไทย เป็นภูมิภาคที่มีความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนสูงที่สุด แม้ว่าภูมิภาคทั้งสองจะเป็นภูมิภาคที่ประชาชนนั้นมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนน้อยที่สุด ในขณะที่กรุงเทพมหานครและภาคกลาง ซึ่งเป็นภูมิภาคที่ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนมากที่สุดแต่กลับมีความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนน้อยกว่าภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ จะเห็นได้ว่า ความแตกต่างระหว่างคนรวยกับคนจนในระดับภูมิภาคของทั้งสองประเทศนั้นมีลักษณะทั้งที่คล้ายกัน และลักษณะที่แตกต่างกัน โดยลักษณะที่แตกต่างกันคือในประเทศไทยเวียดนามภูมิภาคที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนที่สูงก็พบว่ามีความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนสูงด้วยเช่นกัน ในขณะที่เดียวกันภูมิภาคที่มีระดับรายได้

เฉลี่ยค่อนข้างต่ำก็มีความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนอยู่ในระดับสูง ในขณะที่กรณีของประเทศไทย เฉพาะภูมิภาคที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนต่ำเท่านั้นจะมีความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนระหว่างคนรวยกับคนจนอยู่ในระดับสูง ในขณะที่ภูมิภาคที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนอยู่ในระดับสูง กลับพบว่าความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนระหว่างคนรวยกับคนจนอยู่ในระดับที่ต่ำ นอกจากพิจารณาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้แล้วการศึกษานี้ยังได้พิจารณาความเหลื่อมล้ำทางด้านค่าใช้จ่ายของครัวเรือน โดยพิจารณาจากค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน พบว่า ในภาพรวมของประเทศ คนไทยมีค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนมากกว่าชาวเวียดนามค่อนข้างมาก คนไทยมีค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อคนต่อเดือนเท่ากับ 4,045.6 บาท ในปี พ.ศ. 2545 และเพิ่มขึ้นเป็น 5,735.4 บาทต่อคนต่อเดือนในปี พ.ศ. 2549 ในขณะที่ชาวเวียดนามมีค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน ในปี พ.ศ. 2545 เท่ากับ 823.2 บาท และเพิ่มขึ้นเป็น 1,226.4 บาทต่อคนต่อเดือนในปี พ.ศ. 2549 คนไทยมีค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนมากกว่าชาวเวียดนามถึง 4.91 เท่าตัว และ 4.68 เท่าตัวในปี พ.ศ. 2545 และ 2549 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับผลการศึกษาด้านรายได้ นอกจากนั้นผลการศึกษายังพบว่า ประชาชนในเขตเมืองมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยมากกว่าประชาชนในเขตชนบทเหมือนกันทั้งสองประเทศ อีกทั้งค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามรายได้ที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 3 รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนจำแนกตามกลุ่ม Quintiles

ประเทศเวียดนาม			ประเทศไทย					
Q1	Q5	Q5/Q1				Q1	Q5	Q5/Q1
301.6	2,444.1	8.10	ทั่วประเทศ 2545			1,025.8	13,667.9	13.32
442.3	3,700.1	8.37	ทั่วประเทศ 2549			1,386.7	18,142.6	13.08
515.8	4,141.8	8.03	เขตเมือง 2545			1,280.6	16,173.8	12.63
729.6	5,971.9	8.19	เขตเมือง 2549			1,728.9	20,991.3	12.14
280.8	1,676.1	5.97	เขตชนบท 2545			823.5	8,355.6	10.15
413.0	2,694.0	6.52	เขตชนบท 2549			1,094.6	12,135.0	11.09
ภูมิภาค								
Q1	Q5	Q5/Q1	ประเทศเวียดนาม		ประเทศไทย	Q1	Q5	Q5/Q1
338.0	2,319.2	6.86	Red river delta	2545	กทม. 2545	2,738.3	25,585.2	9.34
515.0	3,643.0	7.07	Red river delta	2549	กทม. 2549	3,718.9	27,749.7	7.46
266.3	1,646.4	6.18	North east	2545	ภาคกลาง 2545	1,400.1	14,051.3	10.04
406.1	2,891.0	7.12	North east	2549	ภาคกลาง 2549	1,891.6	18,154.6	9.60
210.0	1,250.5	5.95	North west	2545	ภาคเหนือ 2545	920.9	11,412.5	12.39
321.6	2,112.2	6.57	North west	2549	ภาคเหนือ 2549	1,237.9	16,213.8	13.10
249.2	1,452.4	5.83	North central coast	2545	ภาคตะวันออก	826.0	12,186.5	14.75
355.9	2,241.1	6.30	North central coast	2549	เชียงใหม่ 2545			
316.1	1,839.3	5.82	South central coast	2545	ภาคตะวันออก	1,064.4	16,660.6	15.65
451.2	2,964.5	6.57	South central coast	2549	เชียงใหม่ 2549			
239.4	1,530.8	6.39	Central highlands	2545	ภาคใต้ 2545	1,054.5	12,804.8	12.14
375.8	2,950.3	7.85	Central highlands	2549	ภาคใต้ 2549	1,599.5	18,435.1	11.53
463.1	4,181.0	9.03	South east	2545				
718.8	6,302.4	8.77	South east	2549				
353.4	2,408.3	6.82	Mekong river delta	2545				
503.8	3,423.6	6.80	Mekong river delta	2549				

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 4 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนและร้อยละของแหล่งใช้ไปของค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน

ประเทศเวียดนาม					ประเทศไทย					
ค่าใช้จ่ายทั้งหมด	ร้อยละ				ค่าใช้จ่ายทั้งหมด	ร้อยละ				
	อาหาร	สินค้า	อื่นๆ			อาหาร	สินค้า	อื่นๆ		
823.2	51.9	39.7	8.4	ทั่วประเทศ	2545	4,045.6	42.5	47.4	10.1	
1,226.4	47.5	42.5	10.0	ทั่วประเทศ	2549	5,735.4	33.5	51.7	9.8	
1,394.4	47.8	44.9	7.3	เขตเมือง	2545	4,861.6	40.2	48.9	10.9	
1,948.8	43.9	47.1	9.0	เขตเมือง	2549	6,743.3	36.7	52.9	10.4	
649.6	54.6	36.4	9.0	เขตชนบท	2545	2,714.5	46.3	45.0	8.7	
964.8	50.2	39.2	10.6	เขตชนบท	2549	4,076.9	41.5	49.8	8.7	

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 5 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนและร้อยละของแหล่งใช้ไปของค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายทั้งหมด	ร้อยละ			ประเทศเวียดนาม	ปี	ประเทศไทย	ค่าใช้จ่ายทั้งหมด	ร้อยละ		
	อาหาร	สินค้า	อื่นๆ					อาหาร	สินค้า	อื่นๆ
840.0	48.6	41.7	9.7	Red river delta	2545	กทม.	8,053.7	36.4	51.5	12.1
1,276.8	46.0	43.3	10.7	Red river delta	2549	กทม.	9,097.8	33.8	54.8	11.4
674.8	56.0	35.5	8.5	North east	2545	ภาคกลาง	4,422.0	41.2	48.9	9.9
996.0	51.2	38.7	10.1	North east	2549	ภาคกลาง	6,238.9	37.8	52.4	9.8
537.6	59.8	33.2	7.0	North west	2545	ภาคเหนือ	3,345.6	42.5	46.7	10.8
780.0	54.9	36.4	8.7	North west	2549	ภาคเหนือ	5,136.1	38.4	51.6	10.0
588.0	53.5	38.3	8.2	North central coast	2545	อีสาน	3,356.3	44.5	45.6	9.9
840.0	49.4	40.3	10.3	North central coast	2549	อีสาน	4,856.2	40.3	50.2	9.5
747.6	52.3	40.4	7.3	South central coast	2545	ภาคใต้	4,065.6	43.7	47.1	9.2
1,087.2	49.8	41.7	8.5	South central coast	2549	ภาคใต้	5,956.6	38.7	52.1	9.2
604.8	54.7	38.6	6.7	Central highlands	2545					
1,034.4	47.4	43.4	9.2	Central highlands	2549					
1,349.6	48.9	44.0	7.1	South east	2545					
1,963.2	43.4	47.1	9.5	South east	2549					
798.0	54.9	35.8	9.3	Mekong river delta	2545					
1,166.4	50.3	39.2	10.5	Mekong river delta	2549					

ที่มา: จากการคำนวณ

เมื่อพิจารณาโครงสร้างของค่าใช้จ่ายของครัวเรือน พบว่า ทั้งในภาพรวมของประเทศ เขตเมืองและเขตชนบท ชาวเวียดนามมีรายจ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มในสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมาคือการบริโภคสินค้าและบริการ และมีค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการบริโภคในสัดส่วนที่ต่ำที่สุด ตามลำดับ ในขณะที่คนไทยใช้จ่ายไปกับการบริโภคสินค้าและบริการในสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมาเป็นการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม และมีค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการบริโภคในสัดส่วนที่ต่ำที่สุด (ตารางที่ 4) เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนในระดับภูมิภาคของแต่ละประเทศดังแสดงไว้ในตารางที่ 5 พบว่า ภูมิภาค South East ของประเทศเวียดนามเป็นภูมิภาคที่มีค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนสูงที่สุดในปี พ.ศ. 2549 รองลงมาได้แก่ ภูมิภาค Red River Delta และ Mekong River Delta และ South Central Coast ซึ่งทั้งสี่ภูมิภาคที่กล่าวมานี้เป็นภูมิภาคที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนสูงที่สุดอันดับแรกของประเทศเวียดนามในปี พ.ศ. 2549 เช่นกัน รายได้ที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนก็เพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่า เฉพาะในปี พ.ศ. 2549 ภูมิภาค South East เป็นเพียงภูมิภาคเดียวในประเทศเวียดนามที่มีสัดส่วนการบริโภคสินค้าและบริการสูงกว่าการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม ในขณะที่ภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศเวียดนามครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่หมดไปกับการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มเป็นส่วนใหญ่ แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการบริโภคที่เกิดขึ้นของครัวเรือนในภูมิภาค South East ซึ่งเป็นภูมิภาคที่ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนสูงที่สุด สำหรับประเทศไทยครัวเรือนในกรุงเทพมหานครและภาคกลางซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีรายได้เฉลี่ยสูงที่สุดก็มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสูงตามไปด้วย ในขณะที่ครัวเรือนในภาคตะวันออกเฉียง

เหนือและภาคเหนือ ซึ่งมีระดับรายได้เฉลี่ยที่ต่ำกว่าก็มีระดับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่ต่ำกว่าด้วยเช่นกัน แม้ว่าโดยรวมคนไทยการบริโภคสินค้าและบริการในสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมาเป็นการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม และมีค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการบริโภคในสัดส่วนที่ต่ำที่สุด อยู่ก็ตาม แต่ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเป็นภูมิภาคที่มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มในปี พ.ศ. 2549 ต่ำที่สุดในขณะเดียวกันก็มีสัดส่วนการบริโภคสินค้าและบริการและมีค่าใช้จ่ายด้านอื่นๆ ในโครงสร้างค่าใช้จ่ายสูงที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่นๆ (ตารางที่ 5)

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนของครัวเรือนในกลุ่ม Quintiles ที่ 5 เปรียบเทียบกับครัวเรือนในกลุ่ม Quintiles ที่ 1 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 6 พบว่า ในภาพรวมของประเทศ ประเทศไทยมีความเหลื่อมล้ำของค่าใช้จ่ายระหว่างคนรวยกับคนจนสูงกว่าประเทศเวียดนาม ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทรวมทั้งในระดับภูมิภาคด้วย โดยในปี พ.ศ. 2545 ประเทศไทยมีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนของครัวเรือนในกลุ่ม Quintiles ที่ 5 เปรียบเทียบกับครัวเรือนในกลุ่ม Quintiles ที่ 1 เท่ากับ 7.72 เท่าตัว และเพิ่มขึ้นเป็น 8.29 เท่าตัว ในปี พ.ศ. 2549 ในขณะที่ประเทศเวียดนามมีอัตราส่วนดังกล่าวเท่ากับ 4.46 ในปี พ.ศ. 2545 และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็น 4.54 ในปี พ.ศ. 2549 นอกจากนี้ตารางที่ 6 ยังแสดงให้เห็นว่า ความเหลื่อมล้ำของค่าใช้จ่ายระหว่างคนรวยกับคนจนในเขตเมืองนั้นมีขนาดที่ใหญ่กว่าในเขตชนบทเหมือนกันทั้งสองประเทศ ทั้งนี้ ภูมิภาค South East เป็นภูมิภาคที่ความเหลื่อมล้ำของค่าใช้จ่ายระหว่างคนรวยกับคนจนมากที่สุดในประเทศเวียดนามในปี พ.ศ. 2549 รองลงมาได้แก่ Central Highlands ซึ่งทั้งสองภูมิภาคที่กล่าวมา เป็นภูมิภาคที่มีความเหลื่อมล้ำของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนมากที่สุด

เช่นกัน แสดงให้เห็นว่าภูมิภาคที่มีความเหลื่อมล้ำของรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของค่าใช้จ่ายก็มากตามไปด้วยเช่นกัน แต่ทั้งสองภูมิภาคกลับมีความแตกต่างกันตรงที่ภูมิภาค South East เป็นภูมิภาคที่ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยสูงที่สุดในปี พ.ศ. 2549 โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยเท่ากับ 1,963.2 บาทต่อคนต่อเดือน ในขณะที่ภูมิภาค Central Highlands มีค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนอยู่ในระดับที่ต่ำกว่ามาก ประมาณ 1,034.4 บาทต่อคนต่อเดือนเท่านั้น

ในปี พ.ศ. 2549 (ตารางที่ 5) สำหรับผลการศึกษาในระดับภูมิภาคของประเทศไทย พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือเป็นภูมิภาคที่มีความเหลื่อมล้ำของค่าใช้จ่ายระหว่างคนรวยกับคนจนมากที่สุด ในขณะที่กรุงเทพมหานครและภาคกลางเป็นภูมิภาคที่ความเหลื่อมล้ำของค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด เช่นเดียวกับผลการศึกษาค่าความเหลื่อมล้ำของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจน

ตารางที่ 6 ค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคต่อคนต่อเดือนจำแนกตามกลุ่ม Quintiles

ประเทศเวียดนาม			ประเทศไทย				
Q1	Q5	Q5/Q1		Q1	Q5	Q5/Q1	
344.4	1,537.2	4.46	ทั่วประเทศ 2545	1,062.6	8,204.7	7.72	
484.8	2,200.8	4.54	ทั่วประเทศ 2549	1,455.0	12,059.0	8.29	
554.4	2,469.6	4.45	เขตเมือง 2545	1,269.1	9,509.2	7.49	
768.0	3,338.4	4.35	เขตเมือง 2549	1,728.7	13,752.6	7.96	
324.8	1,002.4	3.09	เขตชนบท 2545	896.6	5,356.1	5.97	
451.2	1,471.2	3.26	เขตชนบท 2549	1,220.8	8,416.5	6.89	
ภูมิภาค							
Q1	Q5	Q5/Q1	ประเทศเวียดนาม	ประเทศไทย	Q1	Q5	Q5/Q1
369.6	1,554.0	4.20	Red river delta 2545	กทม. 2545	2,393.7	14,073.1	5.88
554.4	2,215.2	4.00	Red river delta 2549	กทม. 2549	3,068.0	17,734.5	5.78
316.4	1,125.6	3.56	North east 2545	ภาคกลาง 2545	1,365.8	8,507.3	6.23
439.2	1,646.4	3.75	North east 2549	ภาคกลาง 2549	1,890.4	12,355.7	6.54
249.2	991.2	3.98	North west 2545	ภาคเหนือ 2545	934.8	6,880.2	7.36
343.2	1,401.6	4.08	North west 2549	ภาคเหนือ 2549	1,317.1	11,092.5	8.42
302.4	966.0	3.19	North central coast 2545	ภาคตะวันออก 2545	918.9	7,031.2	7.65
381.6	1,363.2	3.57	North central coast 2549	เฉียงเหนือ 2545			
358.4	1,276.8	3.56	South central coast 2545	ภาคตะวันออก 2545	1,212.6	10,647.9	8.78
501.6	1,795.2	3.58	South central coast 2549	เฉียงเหนือ 2549			
282.8	1,047.2	3.70	Central highlands 2545	ภาคใต้ 2545	1,161.8	8,170.4	7.03
391.2	1,701.6	4.35	Central highlands 2549	ภาคใต้ 2549	1,651.7	12,129.9	7.34
532.0	2,545.2	4.78	South east 2545				
744.0	3,499.2	4.70	South east 2549				
397.6	1,237.6	3.11	Mekong river delta 2545				
549.6	1,797.6	3.27	Mekong river delta 2549				

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 7 ค่าสัมประสิทธิ์จินีทางด้านรายได้ Income Gini co-efficient

เวียดนาม	2545	2549	ไทย	2545	2549
ทั่วประเทศ	0.420	0.424	ทั่วประเทศ	0.459	0.453
เขตเมือง	0.410	0.393	เขตเมือง	0.447	0.439
เขตชนบท	0.360	0.378	เขตชนบท	0.421	0.432
ภูมิภาค			ภูมิภาค		
Red River delta	0.390	0.395	กทม.	0.412	0.375
North East	0.360	0.407	ภาคกลาง	0.418	0.410
North West	0.370	0.392	ภาคเหนือ	0.456	0.460
North Central Coast	0.360	0.369	ภาคตะวันออก	0.484	0.489
South Central Coast	0.350	0.373	เชียงใหม่		
Central Highlands	0.370	0.407	ภาคใต้	0.445	0.435
South East	0.420	0.422			
Mekong River Delta	0.390	0.385			

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 7 แสดงค่าสัมประสิทธิ์จินีทางด้านรายได้ หรือ Income Gini co-efficient ซึ่งแสดงถึงระดับของความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ของครัวเรือน และพบว่าโดยภาพรวมประเทศไทยมีความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้สูงกว่าประเทศเวียดนามทั้งในภาพรวมของประเทศ เขตเมือง เขตชนบท และในระดับภูมิภาค โดยในปี พ.ศ. 2545 ประเทศไทยมีค่าสัมประสิทธิ์จินีทางด้านรายได้เท่ากับ 0.459 และลดลงเล็กน้อยเป็น 0.453 ในอีก 4 ปีต่อมา ในขณะที่ประเทศเวียดนามมีค่าประสิทธิ์จินีทางด้านรายได้เท่ากับ 0.420 ในปี พ.ศ. 2545 และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็น 0.424 ในปี พ.ศ. 2549 เขตเมืองของทั้งสองประเทศมีค่าสัมประสิทธิ์จินีทางด้านรายได้สูงกว่าในเขตชนบท อย่างไรก็ตามค่าสัมประสิทธิ์จินีทางด้านรายได้ของเขตเมืองในกลับมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ค่าสัมประสิทธิ์จินีทางด้านรายได้ของเขตชนบทของทั้งสองประเทศ

กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แสดงว่าความเหลื่อมล้ำทางรายได้ในเขตเมืองค่อยๆ ลดลงในขณะที่ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ในเขตชนบทกลับเพิ่มขึ้น สำหรับผลการศึกษาในระดับภูมิภาคของแต่ละประเทศ พบว่า ภูมิภาค Mekong River Delta ของประเทศเวียดนามเป็นภูมิภาคเดียวที่ค่าประสิทธิ์จินีทางด้านรายได้มีแนวโน้มลดลง ภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศเวียดนามกลับมีค่าประสิทธิ์จินีทางด้านรายได้ที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะภูมิภาค South East, Central Highlands และภูมิภาค North East เป็นสามภูมิภาคที่มีค่าประสิทธิ์จินีทางด้านรายได้สูงกว่า 0.400 ในปี พ.ศ. 2549 แสดงให้เห็นว่าความเหลื่อมล้ำทางรายได้ในระดับภูมิภาคของประเทศเวียดนามมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สำหรับประเทศไทย ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเชียงใหม่เป็นภาคที่ค่าสัมประสิทธิ์จินีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน ในขณะที่กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง และภาคใต้

เป็นภาคที่ค่าสัมประสิทธิ์จีนี้กลับมีแนวโน้มลดลง แสดงให้เห็นว่าความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง และภาคใต้มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของประชาชนกลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของครัวเรือนในประเทศเวียดนามและประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความเหลื่อมล้ำทางรายได้และค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในประเทศเวียดนามและประเทศไทย โดยแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาสำหรับประเทศไทยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือน ปี พ.ศ. 2545 และ 2549 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ส่วนการศึกษาในประเทศเวียดนามใช้ข้อมูลจากรายงานการสำรวจมาตรฐานการครองชีพของครัวเรือนในปี พ.ศ. 2553 หรือ The Vietnam Household Living Standard Survey 2010 ซึ่งเป็นรายงานสรุปผลการสำรวจมาตรฐานการครองชีพของครัวเรือนในประเทศเวียดนาม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 2547 2549 2551 จนถึงปี พ.ศ. 2553 ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกันกับการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือนของไทย แต่เนื่องจากการสำรวจนั้นแตกต่างกันทำให้การศึกษานี้จึงเลือกมาวิเคราะห์เฉพาะปีที่มีการสำรวจตรงกันคือ ปี พ.ศ. 2545 และ 2549 เท่านั้น เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยทำการสำรวจรายได้และรายจ่ายของครัวเรือนในปีพุทธศักราชที่ลงท้ายด้วยเลขคู่ ในขณะที่ประเทศเวียดนามทำการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือนในปีพุทธศักราชที่ลงท้ายด้วยเลขคี่ จึงทำให้ไม่สามารถนำผลการสำรวจมาเปรียบเทียบกันได้

สำหรับวิธีการศึกษาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของครัวเรือนในทั้งสองประเทศนั้น

การศึกษานี้ใช้การวิเคราะห์รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน เพื่อแสดงให้เห็นถึงระดับรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในแต่ละประเทศ ทั้งในภาพรวมระดับประเทศ เขตเมือง เขตชนบท รวมทั้งในระดับภูมิภาคของแต่ละประเทศ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาคของแต่ละประเทศด้วย นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างหรือแหล่งที่มารายได้และโครงสร้างหรือแหล่งใช้ไปของค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในแต่ละประเทศสำหรับการวิเคราะห์ความเหลื่อมล้ำทั้งทางรายได้และค่าใช้จ่าย การศึกษานี้ใช้การเปรียบเทียบเชิงสัมพัทธ์โดยการคำนวณหาอัตราส่วนของรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน และ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนต่อเดือนระหว่างครัวเรือนในกลุ่ม Quintile ที่ 5 (กลุ่มคนรวย) เปรียบเทียบกับครัวเรือนในกลุ่ม Quintile ที่ 1 (กลุ่มคนจน) เพื่อเห็นความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยระหว่างคนรวยกับคนจน อีกทั้งยังคำนวณค่าสัมประสิทธิ์จีนี้ทางด้านรายได้เพื่อวัดระดับของความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และแนวโน้มของความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ในช่วงระยะเวลาที่ศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า ระหว่างปี พ.ศ. 2545 และปี พ.ศ. 2549 ครัวเรือนของทั้งสองประเทศมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อคนต่อเดือนของครัวเรือนก็เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตามคนไทยมีทั้งรายได้เฉลี่ยและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสูงกว่าชาวเวียดนามประมาณ 5 เท่าตัว แหล่งที่มาของรายได้ของชาวเวียดนามนั้น มาจากค่าจ้าง เงินเดือน และรายได้จากการเกษตร รวมกันแล้วมากกว่าครึ่งหนึ่งของรายได้ทั้งหมด ในขณะที่แหล่งที่มาของรายได้ของคนไทยมาจากค่าจ้าง เงินเดือน รวมกับรายได้อื่นๆ ที่ไม่ใช่จากการเกษตร เมื่อรวมกับแล้วมากกว่าสามในสี่ของรายได้ทั้งหมด ในขณะที่คนไทยพึ่งพารายได้จากเกษตร

คิดเป็นเพียงสัดส่วนประมาณร้อยละ 10 เท่านั้น แต่ชาวเวียดนามพึ่งพารายได้จากการเกษตรมากกว่าคนไทยประมาณ 2 เท่าตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตชนบทที่รายได้จากการเกษตรเป็นแหล่งที่มาของรายได้ที่สำคัญอย่างยิ่งของชาวเวียดนาม นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่าทั้งสองประเทศประสบปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้ในระดับภูมิภาคเช่นเดียวกัน ภูมิภาคที่ได้รับการพัฒนาทางอุตสาหกรรมและบริการค่อนข้างสูง รายได้เฉลี่ยของประชาชนในภูมิภาคนั้นก็มักจะมากกว่าภูมิภาคที่ได้รับการพัฒนาทางอุตสาหกรรมและบริการค่อนข้างน้อย เช่น ภูมิภาค South East ของประเทศเวียดนาม ซึ่งเป็นภูมิภาคที่ได้รับการพัฒนาทางอุตสาหกรรมและบริการ จึงเป็นภูมิภาคที่มีรายได้เฉลี่ยสูงที่สุด คิดเป็นเงินบาทเท่ากับ 2,555.3 บาทต่อคนต่อเดือนในปี พ.ศ. 2549 ในขณะที่ภูมิภาค North West เป็นภูมิภาคที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ 894.0 บาทต่อคนต่อเดือนในช่วงระยะเวลาเดียวกัน [6-8] สำหรับประเทศไทย ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 12,374 บาทต่อคนต่อเดือนในปี พ.ศ. 2549 ในขณะที่ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายได้เฉลี่ยกับ 5,915.8 บาทต่อคนต่อเดือนในปีเดียวกัน [5]

นอกจากความแตกต่างของรายได้เฉลี่ยระหว่างภูมิภาคในแต่ละประเทศแล้ว ผลการศึกษายังพบว่ามีความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนด้วยเช่นกัน ประเทศไทยมีความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนสูงกว่าประเทศเวียดนามค่อนข้างมาก คนรวยกับคนจนในประเทศไทยมีรายได้แตกต่างกันประมาณ 13 เท่าตัว [5] แต่ในประเทศไทย ความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนแตกต่างกันเพียง 8 เท่าตัว ความแตกต่างในเขตเมืองนั้นมีมากกว่าในเขตชนบทซึ่งเป็นลักษณะที่เหมือนกันทั้งสองประเทศ แต่ผลการศึกษาในระดับภูมิภาคของแต่ละประเทศกลับพบสิ่ง

ที่น่าสนใจ กล่าวคือ ภูมิภาค South East ในประเทศเวียดนามซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีรายได้เฉลี่ยสูงที่สุดกลับพบมีความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศเวียดนาม ในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำที่สุดกลับเป็นภูมิภาคที่มีความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนมากที่สุด ในขณะที่กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีรายได้เฉลี่ยสูงที่สุดกลับพบมีความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่าในประเทศเวียดนามพื้นที่หรือภูมิภาคใดที่ได้รับการพัฒนาเศรษฐกิจมาก ผลประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจซึ่งอยู่ในรูปของรายได้ที่เพิ่มขึ้นนั้นส่วนใหญ่ตกแก่คนรวยเป็นส่วนใหญ่ยิ่งพัฒนามากขึ้นไปเท่าใด คนรวยก็ยิ่งรวยมากขึ้นไปอีก ความเหลื่อมล้ำของรายได้ก็ยิ่งมากขึ้นตามไปด้วย [6-8] ซึ่งตรงข้ามกับประเทศไทยพื้นที่หรือภูมิภาคใดที่ได้รับการพัฒนาเศรษฐกิจมาก ผลประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจซึ่งอยู่ในรูปของรายได้ที่เพิ่มขึ้นนั้นก็มีการกระจายไปถึงมือคนยากจนด้วยเช่นกัน แต่ถ้าพื้นที่หรือภูมิภาคใดที่ได้รับการพัฒนาเศรษฐกิจค่อนข้างน้อย คนจนก็ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจดังกล่าวน้อยตามไปด้วย [5] แต่อย่างไรก็ตาม ภูมิภาค Central Highlands ของประเทศเวียดนามซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีระดับรายได้เฉลี่ยและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยค่อนข้างต่ำก็พบว่า เป็นภูมิภาคที่มีความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนอยู่ในระดับสูงด้วยเช่นกันที่สุด เนื่องจากภูมิภาค Central Highlands เป็นภูมิภาคที่ได้รับการพัฒนาค่อนข้างน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศด้วยข้อจำกัดทางด้านกายภาพและการเป็นชนกลุ่มน้อยในประเทศเวียดนาม [9-12] ทำให้ภูมิภาคนี้จึงมีความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูง

สำหรับความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจทางด้านค่าใช้จ่าย ผลการศึกษาพบว่า คนไทยมีค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยมากกว่าชาวเวียดนามประมาณ 5 เท่าตัวเช่นเดียวกับทางด้านรายได้ ในปี พ.ศ. 2549 คนไทยมีค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยเท่ากับ 5,735.4 บาทต่อคนต่อเดือน ในขณะที่ชาวเวียดนามมีค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ยเท่ากับ 1,226.4 บาทต่อคนต่อเดือน คนไทยใช้จ่ายเงินไปกับการบริโภคสินค้าและบริการในสัดส่วนที่มากกว่าการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม ในขณะที่ชาวเวียดนามใช้จ่ายไปกับการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวเวียดนามในชนบทประมาณครึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายหมดไปกับอาหารและเครื่องดื่ม ในขณะที่ชาวเวียดนามในเขตเมืองและชาวเวียดนามในภูมิภาค South East มีการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการบริโภคโดยลดสัดส่วนการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มลงและหันไปบริโภคสินค้าและบริการในสัดส่วนที่มากขึ้น

เมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่าใช้จ่ายระหว่างคนรวยกับคนจน พบว่า ประเทศไทยมีความแตกต่างระหว่างคนรวยกับคนจนมากกว่าประเทศเวียดนามทั้งในภาพรวมของประเทศ เขตเมือง เขตชนบท และในระดับภูมิภาคของประเทศ ในปี พ.ศ. 2549 ประเทศไทยมีความแตกต่างของค่าใช้จ่ายระหว่างคนรวยกับคนจนเท่ากับ 8.29 เท่าตัว ในขณะที่ประเทศเวียดนามมีความแตกต่างดังกล่าวประมาณ 4.54 เท่าตัว เขตเมืองมีความแตกต่างระหว่างคนรวยกับคนจนมากกว่าในเขตชนบท ลักษณะเช่นที่กล่าวมานี้เหมือนกันทั้งสองประเทศ ส่วนในระดับภูมิภาคพบว่า ภูมิภาคที่มีความแตกต่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนสูง ก็จะมี ความแตกต่างของค่าใช้จ่ายระหว่างคนรวยกับคนจนสูงด้วยเช่นเดียวกัน สำหรับผลการศึกษาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์จีไนทางด้านรายได้ พบว่า ประเทศไทยมีความเหลื่อมล้ำ

ทางด้านรายได้สูงกว่าประเทศเวียดนาม ทั้งในภาพรวมของประเทศ เขตเมือง เขตชนบท และในระดับภูมิภาคของประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2549 ประเทศไทยมีค่าสัมประสิทธิ์จีไนเท่ากับ 0.453 สูงกว่าประเทศเวียดนามที่มีค่าสัมประสิทธิ์จีไนเท่ากับ 0.424 แม้ว่าประเทศไทยจะมีค่าสัมประสิทธิ์จีไนสูงกว่าประเทศเวียดนามในทุกๆ ด้านก็ตาม แต่ค่าสัมประสิทธิ์จีไนของประเทศไทยนั้นมีแนวโน้มลดลง [5] ในขณะที่ค่าสัมประสิทธิ์จีไนของประเทศเวียดนามกลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ยกเว้นในเขตชนบทของทั้งสองประเทศ ที่ค่าสัมประสิทธิ์จีไนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นซึ่งแสดงให้เห็นว่าความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ในภาพรวมของเขตชนบททั้งสองประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งในกรณีของประเทศเวียดนามนั้นค่าสัมประสิทธิ์จีไนทางด้านรายได้ นั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุกภูมิภาค ยกเว้นแต่เพียงภูมิภาค Mekong River Delta เพียงภูมิภาคเดียว แสดงให้เห็นว่าประเทศเวียดนามกำลังเผชิญกับการเพิ่มขึ้นของความเหลื่อมล้ำทางรายได้ในระดับภูมิภาค [9-12] ในขณะที่ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของประเทศไทยนั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือเท่านั้น ในขณะที่ภาคอื่นๆ ของประเทศความเหลื่อมล้ำทางรายได้กลับมีแนวโน้มลดลง [5]

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ด้วยข้อจำกัดด้านข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา การศึกษานี้จึงเสนอแนะว่า ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ควรดำเนินการให้มี การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมในระดับบุคคล และครัวเรือนในประเทศสมาชิกทุกประเทศ ในช่วงระยะเวลาเดียวกันและสามารถเปรียบเทียบผลการสำรวจกันได้ทั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเพื่อแสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจในระดับบุคคลและครัวเรือนของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเพื่อนำไปสู่แนวทางการลดความเหลื่อมล้ำ

ทางเศรษฐกิจภายในประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2. จากผลการศึกษาพบว่า ประเทศเวียดนามแม้ว่าจะเป็นประเทศที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วระดับรายได้เฉลี่ยของคนในประเทศกำลังเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วแต่การเพิ่มขึ้นของรายได้ดังกล่าวเป็นไปอย่างไม่สมดุล ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางรายได้มากขึ้น ภาครัฐของประเทศเวียดนามควรริบเร่งกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อให้ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจที่กำลังขยายตัวเพิ่มขึ้นตามระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้น เช่น การขยายความครอบคลุมของโครงการสวัสดิการสังคมต่างๆ ทั้งทางด้านการศึกษา การสาธารณสุข เป็นต้น [9-12] เพื่อก่อให้เกิดความเข้มแข็งทางสังคมและลดความเหลื่อมล้ำที่เป็นผลมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว

3. จากการศึกษาที่พบว่าประเทศไทยมีระดับความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับที่สูงกว่าประเทศเวียดนามถึงแม้ว่าความเหลื่อมล้ำดังกล่าวจะมีแนวโน้มลดลงอยู่ก็ตาม แต่ยังคงอยู่ในระดับที่สูง

ภาครัฐของไทยควรเพิ่มมาตรการขยายความครอบคลุมทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสำหรับสวัสดิการสังคมที่ภาครัฐได้จัดให้อยู่ในปัจจุบันให้มากขึ้น เช่น สวัสดิการสังคมการรักษายาบาล สวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ สวัสดิการสังคมทางด้านการศึกษา เป็นต้น โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือซึ่งยังคงเป็นภูมิภาคที่ปรากฏความเหลื่อมล้ำทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม [5]

4. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นของความสัมพันธ์ระหว่างการลดช่องว่างของการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกเก่าและสมาชิกใหม่ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกับปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจในระดับครัวเรือนของสมาชิกแต่ละประเทศ เพื่อป้องกันปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจที่ลดช่องว่างของการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกัน แต่กลับไปเพิ่มปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจภายในประเทศโดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจทั้งในระดับบุคคลและระดับครัวเรือน

เอกสารอ้างอิง

- [1] มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2555). 30 ปี เศรษฐศาสตร์ มสธ. สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2558. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยฯ.
- [2] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555). การศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- [3] General Statistics Office. (2010). *Result of the Viet Nam Household Living Standards Survey 2010*. Hanoi: Statistical Publishing House.
- [4] ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2556). อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2556, จาก <http://www2.bot.or.th/statistics/ReportPage.aspx>
- [5] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *สถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศไทย ปี 2553*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- [6] Nguyen V. C., Tran N. T.; and Van der Weide. R. (2010). *Poverty and Inequality Maps for Rural Vietnam*. An Application of Small Area Estimation. The World Bank, Development Research Group. Poverty and Inequality Team. Hanoi.
- [7] Kozel Valerie. (2014). *Well Begun, Not Yet Done: Progress and Emerging Challenges for Poverty Reduction In Vietnam*. The World Bank. Hanoi.

- [8] Lanjouw P., Marra M.; and Coung N. (2013). *Vietnam's Evolving Poverty Map. Patterns and Implication for Policy*. Policy Research Working Paper 6355. The World Bank, Development Research Group. Poverty And inequality Team. Hanoi.
- [9] Swinkles R.; and Turk C. (2003). *Strategic Planning for Poverty Reduction in Vietnam. Progress and Challenges for Meeting the Localized Millennium Development Goals*. The World Bank East Asia and Pacific Region. Poverty Reduction and Economic Management Sector Unit. Hanoi.
- [10] The World Bank. (2003). *Vietnam Development Report 2004*. Poverty Reduction and Economic Management Sector Unit. The World Bank, East Asia and Pacific Region. Hanoi.
- [11] ----- (2010). *Vietnam: Strengthening the social safety net to address new poverty and vulnerability challenges*. A Policy Note. Human Development Sector Unit, East Asia and Pacific Region. Hanoi.
- [12] ----- (2012). *Well Begun, Not Yet Done: Vietnam's Remarkable Progress on Poverty Reduction and the Emerging Challenges*. 2012 Vietnam Poverty Assessment. The World Bank in Vietnam, Hanoi.